

GCF 2023-03

Beslissing naar aanleiding van het op 13 december 2023 in behandeling genomen geschil tussen:

De heer A,
wonende te B,
klager

tegen

Fysiotherapie C,
gevestigd te D,
verweerster, hierna ook de fysiotherapiepraktijk,
Gemachtigde: mr. E.

1. De procedure

- 1.1. Klager heeft op 5 juli 2023 via het Secretariaat Klachtenregeling Fysiotherapie bij een daarvoor aangewezen klachtenfunctionaris een klacht ingediend over de fysiotherapiepraktijk. Deze klacht betrof de zorgverlening door de heer F, fysiotherapeut en tevens praktijkhouder van de fysiotherapiepraktijk, verder te noemen: de fysiotherapeut. De klacht is na bemiddeling door de klachtenfunctionaris afgesloten met een schriftelijk oordeel van de fysiotherapeut op 26 juli 2023.
- 1.2. Klager heeft zich vervolgens, aanvankelijk, op 13 september 2023 en, daarna, op 1 november 2023 met een gecorrigeerd meldformulier tot de Geschillencommissie Fysiotherapie, verder te noemen: de geschillencommissie, gewend. De fysiotherapiepraktijk is aangesloten bij de geschillencommissie. Klager en de fysiotherapiepraktijk zijn hiermee overeengekomen hun geschil bij bindend advies door de geschillencommissie te laten beslechten.
- 1.3. Partijen hebben via de secretaris van de geschillencommissie informatie over de procedure en de gevolgen van de daarmee gevraagde beslissing bij bindend advies ontvangen. Ter zitting hebben partijen herhaald in te stemmen met de procedure en een bindend advies.
- 1.4. De geschillencommissie heeft op 13 december 2023 het door klager verschuldigde € 100,- griffiegeld ontvangen en het geschil in behandeling genomen. De geschillencommissie heeft in dit verband kennisgenomen van de volgende door partijen overgelegde stukken:
 - het (gecorrigeerde) Meldformulier Geschillen, ontvangen op 1 november 2023;
 - een e-mail van 30 november 2023 van klager met een onderbouwing van zijn klacht en schade;
 - de medische machtiging van klager, ontvangen op 14 december 2023;
 - het verweer met bijlagen, waaronder het medisch dossier, ontvangen op 31 januari 2024.

- 1.5. De mondelinge behandeling van het geschil heeft plaatsgevonden op 25 april 2024. Partijen zijn verschenen. Klager werd vergezeld door zijn ambulante hulpverlener, mevrouw G. Verweerster was aanwezig in de persoon van de fysiotherapeut en werd vertegenwoordigd door mr. E, advocaat bij H. te J.

2. Waar gaat het geschil over en wat is de beslissing?

- 2.1. Klager wilde zich vanwege nekpijn laten behandelen door de fysiotherapeut, omdat de fysiotherapeut vertelde dat hij ook chiropractor was. Klager verwijt de fysiotherapeut dat hij bij de behandeling in dat verband op 12 december 2022 de rug van klager heeft gekraakt, waardoor schade aan zijn rug is ontstaan. Op 6 juni 2023 is een MRI gemaakt waarop een hernia in de lage rug van klager is te zien (HNP L4L5). Volgens klager is deze hernia door het handelen van de fysiotherapeut veroorzaakt. Klager verzoekt in dat verband om een schadevergoeding.
- 2.2. De fysiotherapeut is fysiotherapeut en osteopaat en geeft aan zich nooit te hebben voorgedaan als chiropractor. De fysiotherapeut is van mening zorgvuldig te hebben gehandeld en geen schade, in welke vorm dan ook, teweeg te hebben gebracht aan de rug van klager.
- 2.3. De geschillencommissie heeft op basis van de stukken en hetgeen ter zitting is besproken geen aanwijzingen dat de fysiotherapeut zich heeft voorgedaan als chiropractor en stelt vast dat niet gebleken is van onzorgvuldig of nalatig handelen van de fysiotherapeut. De klacht wordt als ongegrond afgewezen en daarom is er geen grond voor een schadevergoeding. De geschillencommissie licht dit hierna toe.

3. De feiten, wat is er gebeurd?

- 3.1. Klager is vanaf 12 december 2022 door de fysiotherapeut behandeld vanwege al langer bestaande nekklachten. Op 12 december 2022 vond een intake plaats en is onderzoek uitgevoerd. Uit de anamnese volgde dat klager sinds twee jaar last had van pijnklachten in de nek die hem beperkten in zijn algemene dagelijkse levensverrichtingen (ADL) en bij sport (boksen). In het dossier is onder meer genoteerd dat er sprake was van klachten aan de cervicale wervelkolom (CWK) rechts dominant met duizelingen en dat klager eerder was geopereerd vanwege hartklachten. De fysiotherapeut heeft klager vervolgens in liggende houdingen op de behandelbank behandeld. In het dossier is over deze behandeling te lezen (alle citaten voor zover van belang en inclusief eventuele taal- en typefouten):
“O/
GH-hoogte L+R; beperkte functie Cx bij rot L+R/ hypertonie subocc; beperkte functie Tx-E;
beperkte functie Lx bij F en bij LF-L; goede functie GH (L=R); VAS 75/100
E/
Man van 58 jaar met aspecifieke pijnklachten in de nek/subocc regio (L+R) sinds 2 jaar (progressief-) en i.c.m. beperkte functie in ADL en sportbelasting.

*P/
mobiliseren Cx (onbelast in ruglig) en mobilisatie Tx (onbelast in ruglig) en Lx (onbelast in zijlig); mobiliseren/stabiliseren thorax/Tx met ext-OT (armen op de rug afwisselend L/R boven-onderlangs en rugcrawl); ontspannen via massage /frictie Trap-verloop en subocc gebied”.*

- 3.2. Op 19 december 2022 kwam klager voor de tweede maal bij de fysiotherapeut. Klager vertelde pijn in de onderrug en nek te hebben gekregen na de eerste behandeling. De fysiotherapeut heeft hierop uitgelegd dat napijn niet ongebruikelijk is na een fysiotherapeutische behandeling. De behandeling bestond wederom uit milde technieken, er is niet gemanipuleerd. In het dossier is over deze behandeling te lezen: *“Na-pijn van de FT > LSO en nekregio. P: 'isq / geen hvt op Cx-Lx”*
- 3.3. Op 26 december 2022 stuurde klager een e-mail waarin hij aangaf bezorgd te zijn over de pijn in zijn onderrug en op basis van informatie op internet vermoedde een hernia te hebben. De volgende dag belde klager hierover met de fysiotherapeut. In het dossier is op 27 december 2022 daarover de volgende aantekening gemaakt:
“Heeft ongerust gebeld, had last gekregen in de onderrug met zitten. Mee gesproken uiteindelijk wilde hij naar de HA gaan. Patroon leek discogeen, veel pijn bij zitten en opstaan, lopen beter>Advies veel lopen.”
- 3.4. Bij het volgende consult op 3 januari 2023 gaf klager aan dat de nekklasten nagenoeg verdwenen waren, maar dat hij nog wel last had van zijn rug, met name bij zitten en opstaan uit de stoel. Onderzoek van de fysiotherapeut gaf geen aanwijzing voor een neurologisch probleem. De fysiotherapeut stelde klager gerust, legde uit dat er geen sprake was van een hernia, behandelde met massage en onbelaste stretch en gaf lichte oefeningen voor thuis voor de lage rug mee.
- 3.5. Tijdens de opvolgende behandelingen van 19 januari en 27 februari 2023 waren volgens het dossier de rugklachten duidelijk minder. Tijdens de laatstgenoemde behandeling gaf klager stressklachten waardoor veel spierspanning en wat nekklasten aan.
- 3.6. Klager vertelde op 23 maart 2023 in een telefoongesprek met de fysiotherapeut op verwijzing van de huisarts naar de orthopeed te zullen gaan, omdat de lage rugklachten niet verdwenen en licht op de achtergrond bleven ondanks oefeningen thuis en minder sportbelasting. De fysiotherapeut sprak met klager af dat klager na dit het bezoek aan de orthopeed contact zou opnemen met de fysiotherapeut.
- 3.7. Op 13 juni 2023 besprak klager met de fysiotherapeut dat de MRI volgens de orthopeed een HNP L4L5 liet zien. Het verslag van 7 juni 2023 van de orthopeed vermeldt hierover (alle citaten voor zover van belang en inclusief eventuele taal- en typefouten):
*“C/ Myogene klacht, mogelijk verergerd door manipulatie?
B/ FT gericht op ontspanning en beweging, uitleg en geruststelling mijns inziens HNP L4-L5 meest waarschijnlijk toevalsbevinding, manipulatie als oorzaak niet uit te sluiten rugpijn is mijns inziens meer myogeen bepaald, voor d milde sens veranderingen in het rechterbeen zou ik geen interventie aanraden”*

Klager was boos en gaf aan de fysiotherapeut aan teleurgesteld te zijn over het verloop en dat hij overwoog een klacht in te dienen, maar na het volgende consult bij de orthopeed op 14 juni 2023 een en ander na te willen bespreken.

De fysiotherapeut heeft uitleg gegeven over het ontstaan van een hernia, dat de onbelaste technieken die door hem waren toegepast geen hernia kunnen veroorzaken en aangeboden om na dit tweede consult bij de orthopeed met oefentherapie en/of massage fysiotherapeutische begeleiding te starten.

- 3.8. Het verslag van het consult van 14 juni 2023 van de orthopeed vermeldt het volgende:
*“hij is ervan overtuigd dat de bulging disc zoals gezien op de mri lwk door de manipulatie komt. Ik kan dat niet met zekerheid zeggen
rugklachten zijn niet altijd gerelateerd aan rugpijn, meest typische klacht is beenpijn, dit heeft dhr echter niet
bulging disc komen ook regelmatig voor in een populatie zonder rugklachten
Ik bespreek dit met patient”*

Klager heeft dezelfde dag een klacht ingediend bij de fysiotherapiepraktijk. De fysiotherapeut heeft klager uitgenodigd nogmaals in gesprek te gaan, eventueel met een onafhankelijke derde en hem zo nodig in contact te brengen met een collega die de behandeling zou kunnen voortzetten. Klager is hier niet op ingegaan en heeft een klacht ingediend bij de Klachtenregeling Fysiotherapie.

4. Het standpunt van klager

- 4.1. Klager verwijt de fysiotherapiepraktijk – zakelijk weergegeven – dat de fysiotherapeut:
1. zich ten onrechte heeft uitgegeven als chiropractor;
 2. geen correcte zorg heeft verleend door zijn rug te kraken waardoor schade is veroorzaakt aan zijn rug;
 3. in het kader van de klachtafhandeling niet heeft toegegeven dat hij verkeerd heeft gehandeld en nooit excuses gemaakt heeft voor wat er is gebeurd.
- 4.2. Klager heeft door het handelen van de fysiotherapeut dagelijks rugpijn, is hierdoor beperkt in zijn dagelijkse routine en sportmogelijkheden en kan zijn benen niet meer trainen. Daarnaast heeft klager aanvullende behandelingen fysiotherapie nodig. Ter vergoeding daarvan en ter compensatie van de beperkingen in zijn dagelijks leven vordert klager vergoeding van materiële en immateriële schade van in totaal een bedrag ad € 10.000,-

5. Het standpunt van verweerster

De fysiotherapeut heeft de klacht en de daaraan ten grondslag gelegen stellingen bestreden en daartoe gemotiveerd verweer gevoerd. Voor zover nodig wordt daarop hieronder ingegaan.

6. Beoordeling van het geschil

Inleiding

- 6.1. De geschillencommissie stelt voorop dat het geldende toetsingscriterium bij de beoordeling van een geschil niet is of het handelen van de beroepsuitoefenaar beter had gekund, maar het geven van antwoord op de vraag of de beroepsuitoefenaar binnen de grenzen van een redelijk bekwame beroepsuitoefening is gebleven. Bij de beoordeling wordt rekening gehouden met de voor fysiotherapeuten geldende beroepsnormen en de stand van de wetenschap ten tijde van het handelen of nalaten waarover wordt geklaagd. Als de geschillencommissie oordeelt dat er sprake is van onzorgvuldig handelen of nalaten, dan zal vervolgens beoordeeld moeten worden of dat onzorgvuldig handelen of nalaten heeft geleid tot de door klager gestelde schade. Daarbij gaat het om een naar juridische maatstaven vast te stellen causaal verband, wat inhoudt dat dan zal moeten worden beoordeeld of de schade – naar redelijke mate van waarschijnlijkheid – zou zijn uitgebleven in geval van zorgvuldig handelen.

Ad klachtonderdeel 1: ten onrechte uitgeven voor chiropractor

- 6.2. De fysiotherapeut is BIG-geregistreerd als fysiotherapeut met onder meer een specialisatie als sportfysiotherapeut en is tevens osteopaat. Hij heeft ontkend zich als chiropractor te hebben voorgedaan. In dat licht is het aan klager om een onderbouwing te verstrekken van zijn stelling dat de fysiotherapeut zich voor chiropractor heeft uitgegeven. Klager heeft die onderbouwing echter niet verstrekt, noch heeft de geschillencommissie aanwijzingen anderszins waaruit dit zou blijken. Dit klachtonderdeel is daarom ongegrond.

Ad klachtonderdeel 2: rug gekraakt

- 6.3. Klager stelt dat de fysiotherapeut zijn rug heeft 'gekraakt', volgens de fysiotherapeut is er uitsluitend behandeld met onbelaste mobiliserende technieken. De fysiotherapeut heeft daarbij aangegeven als fysiotherapeut (en osteopaat) geen behandelingen uit te voeren waarbij wordt gekraakt. Omdat klager en de fysiotherapeut een verschil van mening hebben over de uitvoering van de fysiotherapeutische behandeling van klager, gaat de geschillencommissie in eerste instantie uit van wat er is genoteerd in het dossier. Daaruit leidt zij af dat de fysiotherapeut op 12 december 2022 een goede anamnese heeft afgenomen en een gedegen onderzoek heeft uitgevoerd. De klachten zoals door klager werden gepresenteerd duiden op myogene (=spier)klachten in de nek en daarnaast waren er beperkingen in de rug. De geschillencommissie heeft geen aanwijzingen dat de vervolgens door de fysiotherapeut uitgevoerde behandeling onzorgvuldig was. Gezien het klachtenbeeld waren de door de fysiotherapeut ter zitting toegelichte en in het dossier vermelde rektechnieken een passende behandeling. Het behandelen van de rug was vanwege de al langer bestaande nekklachten tevens navolgbaar. Daarnaast is niet ongebruikelijk dat door de uitgevoerde rektechnieken tijdelijk een verergering van pijn kan optreden. Dat na een gegeven behandeling de pijn toeneemt betekent nog niet dat er sprake is van een onjuist uitgevoerde behandeling. Dat de fysiotherapeut de rug van klager zou hebben gekraakt wordt door hem ontkend en vindt geen steun in het dossier.

- 6.4. De geschillencommissie voegt hieraan toe dat in algemene zin het verschil tussen een mobilisatie en een manipulatie niet door het geluid van een ‘krak’ is te onderscheiden. Een manipulatie is een mobilisatie in een eindstand, uitgevoerd met een gedoseerde snelheid en met een korte drukimpuls, althans plotselinge krachtige beweging. Er kan hierbij een ‘krak’ hoorbaar zijn, maar een gewone beweging kan ook een ‘krak’ opwekken. Het geluid van een ‘krak’ op zich betekent dan ook nog niet dat er sprake is geweest van een manipulatie. Hoe dan ook, de bevindingen uit anamnese en onderzoek gaven geen aanleiding om een dermate slechte conditie van de tussenwervelschijf aan te nemen dat een manipulatie niet zou kunnen plaatsvinden dan wel dat dit zou kunnen leiden tot een hernia of andere schade aan de rug. Het dossier vermeldt evenwel uitdrukkelijk dat van een dergelijke behandeling geen sprake is geweest.
- 6.5. Niet ter discussie staat dat op de MRI een HNP L4L5 te zien is, maar dat betekent nog niet dat onzorgvuldig is gehandeld door de fysiotherapeut. De pijnklachten kunnen evengoed een andere oorzaak hebben. Ook wanneer bij personen zonder rugklachten een MRI wordt gemaakt kunnen er bij toeval afwijkingen of aanwijzingen voor een hernia worden gevonden, terwijl er geen pijnklachten zijn. (zie in dit verband ook de “KNGF-Richtlijn Lage rugpijn en lumbosacraal radiculair syndroom”). De orthoede geeft aan dat de gevonden hernia ook bij klager waarschijnlijk een toevalsbevinding betreft en dat de symptomen van de klager wijzen op myogene klachten. Er is in ieder geval geen vast verband tussen wat er te zien is op een MRI en het al dan niet aanwezig zijn van (pijn)klachten. Al met al is het de geschillencommissie niet gebleken dat de fysiotherapeut geen correcte behandeling heeft uitgevoerd. Dit klachtonderdeel is daarom ook ongegrond.

Ad klachtonderdeel 3: niet toegeven fout en geen excuses

- 6.5. Gezien het vorenstaande kan de fysiotherapeut niet worden verweten dat hij nooit een fout heeft toegegeven of excuses heeft aangeboden aan klager. Uit het schriftelijk eindoordeel van 26 juli 2023 van de fysiotherapeut en de mailwisseling van 15 juni 2023 met klager leidt de geschillencommissie af dat de fysiotherapeut met de nodige tijd en aandacht herhaaldelijk heeft geprobeerd een oplossing te vinden voor de klacht van klager. Dat hiermee volgens klager de klachtafhandeling, vanwege het ontbreken van excuses voor het handelen, niet is geslaagd betekent niet dat de fysiotherapeut in dit verband een verwijt kan worden gemaakt. Dit klachtonderdeel is daarom ook ongegrond.

Ad schadevergoeding

- 6.6. Concluderend is de geschillencommissie van oordeel dat de fysiotherapeut bij de behandeling van klager binnen de grenzen van een redelijk bekwame beroepsuitoefening is gebleven. Alle klachtonderdelen zijn ongegrond.
- 6.7. Nu geen sprake is van onzorgvuldig handelen van de fysiotherapiepraktijk komt de geschillencommissie niet toe aan beoordeling van de door klager gestelde schade.

7. De beslissing

De Geschillencommissie Fysiotherapie stelt bij bindend advies vast dat:

- de klacht in alle onderdelen (1, 2 en 3) ongegrond is,
- er geen grond is voor een schadevergoeding.

Aldus beslist op 4 juni 2024 door: